

МАСЛОВА Я. І.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ: ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ

Основою державного управління є ефективна боротьба з корупцією. Антикорупційна політика є актуальною для всіх країн, а особливо для країн які знаходяться на шляху євроінтеграції, в тому числі і для України. Правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні в останні роки зазнали еволюційних змін.

Останні дослідження в галузі боротьби з корупцією розглядаються такими вітчизняними та зарубіжними вченими, зокрема: В. Борисов, В. Бутузов, Т. Вульф, В. Гончаренко, М. Гуцалюк, М. Мельник, Є. Невмержицький, І. Ревак, С. Рогульський, С. Серьогін, та інші.

Національне агентство з питань запобігання корупції створене з метою реалізації комплексного підходу та зосередження в межах однієї установи всіх основних функцій щодо попередження і боротьби з корупцією. Національне агентство — є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику [1].

На сьогодні Національне агентство має наступну внутрішню структуру, яка складається з голови Національного агентства та чотирьох діючих членів. До відання голови відносяться: адміністративний департамент, управління бухгалтерського обліку та звітності, департамент з питань запобігання політичної корупції, сектор режимно-секретної та мобілізаційної роботи, департамент організаційного та кадрового забезпечення, сектор внутрішнього аудиту, сектор запобігання та виявлення корупції в Національному агентстві та відділ правового забезпечення. В підпорядкування діючих членів Національного агентства знаходяться ще по одному департаменту, а саме: департамент організаційної роботи із запобігання та виявлення корупції, департамент моніторингу дотримання законодавства про конфлікт інтересів та інших обмежень щодо запобігання корупції та департамент антикорупційної політики і департамент контролю і перевірки декларацій, моніторингу способу життя. Так, до штату Національного агентства, відповідно до інформації з офіційного сайту, входить: 215 осіб апарату Національного агентства, 4 члени Національного агентства та 202 службовці апарату [2].

В контексті дослідження актуальним є аналіз останніх статистичних відомостей про роботу Національного агентства, так за березень 2017 року, відповідно інформації з офіційного сайту відомства [3], маємо наступні показники. Зареєстровано 179 повідомлень про пов'язані з корупцією правопорушення, з них: 122 – від фізичних осіб, 30 – від громадських об'єднань, 20 – від державних органів та 7 – від юридичних осіб.

Станом на березень 2017 року подано 759 992 е-декларацій. Національним агентством надано 142 роз'яснення стосовно наявності чи відсутності конфлікту інтересів в контексті проведення моніторингу дотримання законодавства про конфлікт інтересів та інших обмежень щодо запобігання корупції. Всього Національним агентством проведено 311 перевірок щодо дотримання законодавства про конфлікт інтересів та інших обмежень щодо запобігання корупції. Національним агентством станом на 09.04.2017 року проведено аналіз і затверджено 262 поданих звіти політичних партій.

Станом на лютий місяць 2017 року Національне агентство співпрацювало зі 105 засобами масової інформації.

Крім того, цікавим в рамках дослідження є Проект Середньострокового плану дій уряду до 2020 року (далі – Проект) в контексті боротьби з корупцією в цілому, а саме в частині впровадження антикорупційних механізмів (пункти 1-4 цілі 4 «Верховенство права і боротьба з корупцією»).

Так, відповідно до вищевказаного Проекту проголошено досягнення цілі – верховенство права і боротьба з корупцією. Відповідно до якого, з метою подолання корупції, Уряд забезпечить ефективну роботу превентивних антикорупційних органів, зокрема забезпечуватиметься формування системи уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції в органах державної влади та місцевого самоврядування, на державних та комунальних підприємствах, в установах та організаціях з метою належної реалізації антикорупційного законодавства на національному рівні та на місцях. Важливою складовою антикорупційної реформи є удосконалення системи державного контролю за партійними фінансами, спрямованого на підвищення фінансової прозорості діяльності політичних партій, обмеження впливу приватного капіталу та посиленню фінансової незалежності партій [4].

Так, в 2017 році заплановано наступні кроки на шляху комплексного підходу до боротьби з проявами корупції: 1. Затвердження методичних рекомендацій щодо підготовки антикорупційних програм органів влади; 2. Опрацювання антикорупційних програм та їх погодження (надання зауважень, рекомендацій); 3. Визначення механізму моніторингу підготовки та виконання антикорупційних програм; 4. Здійснення Національним агентством оперативного надання консультацій, проведення навчань, тренінгів. Реалізація даних кроків може бути базою для подальших наукових досліджень.

Національне агентство з питань запобігання корупції є спеціалізованим інститутом, який на законодавчому рівні наділений компетенціями з попередження та боротьби з корупцією. Національне агентство повинно виконувати певні функції у боротьбі з корупцією, а саме: проведення досліджень і аналізу, розробка та координація політики в галузі боротьби з корупцією, здійснення контролю за деклараціями про доходи посадових осіб, проведення навчання та надання консультацій різним відомствам про ризик корупції, можливі заходи щодо її запобігання.

Список використаної літератури:

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 року // Відомості Верховної Ради України. — 2014. — № 49. — Ст. 2056.
2. Національне агентство з питань запобігання корупції // Офіційний сайт, [Електронний ресурс], Режим доступу: <https://nazk.gov.ua>
3. Проект Середньострокового плану дій уряду до 2020 року в контексті боротьби з корупцією. — [Електронний ресурс], Режим доступу: <https://nazk.gov.ua/proekt-serednostrokovogo-planu-priorytetnyh-diy-uryadu-do-2020-roku>

КОРНУТА Л. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ: ДОСВІД ЯПОНІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

Стрімкий розвиток та євроінтеграційні процеси, що впливають на перетворення публічного управління в цілому, та функціонування державної служби зокрема, вимагають посилення вимог до професіоналізму державних службовців та ефективності їх навчання. Підтвердженням важливості та актуальності питань підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців є, також, активні законодавчі перетворення та принципово новий підхід до правового визначення юридичної освіти державних службовців [1]. У той же час, аналізуючи законодавчі норми, можна з упевненістю стверджувати, що інститут юридичної освіти в державній службі перебуває на шляху свого становлення. Реалізація цієї мети неможлива без урахування та впровадження у вітчизняну практику кращого зарубіжного досвіду, що актуалізує